

University Hospital "Sisters of Charity"
Psychiatric Clinic
Vinogradska c. 29, 1000 Zagreb, Croatia
<http://www.kbsm.hr>

Prezentacija 22.2.2008

Davor Moravek

Kombinirane ovisnosti

Ovisnike ne treba promatrati samo kroz prizmu sredstva koje trenutno zlorabe, budući da postoji fleksibilnost u izboru sredstva. Ukoliko im je onemogućen pristup "glavnog" sredstvu, vrlo često će prihvatiti drugo psihoaktivno sredstvo koje im je dostupno.

Kombinacija različitih sredstava može biti u svrhu pojačanja djelovanja, smanjenju smetnji u uštezanju ako nema dostatno "glavnog" (koje je preskupo ili nedostupno) ili zbog toga na što je na jedno sredstvo prvo stečena ovisnost, pa kasnije i na drugo.

Kombinacija različitih sredstava može zadovoljavati različite potrebe – primjerice potrebu da se "smiri" i da se "razbudi i razveseli". Jedno sredstvo može smanjivati nuspojavu drugog, recimo preveliku sedaciju.

Najčešće kombinacije sredstava ovisnosti

- Velik broj ovisnika o alkoholu istodobno i puši.
- Velik broj ovisnika o kokainu zlorabi alkohol
- Ovisnici o kanabisu zlorabe alkohol
- Ovisnici o opijatima kombiniraju ga sa kokainom (snow ball) da bi pojačali euforiju
- Ovisnici o sedativima i barbituratima pojačavaju djelovanje droga sa alkoholom
- Ovisnici o MDMA i drugim psihostimulansima uzimaju opijate da ih "smiri"

Ako su opijati primarna droga:

- Velik broj ovisnika o opijatima povremeno se koristi i drugim psihoaktivnim tvarima ako su im opijati nedostupni, primjerice sedativima, alkoholom, a dio njih i psihostimulativnim sredstvima.

Kanabis i alkohol

- Kombinacija kanabisa (marihuana, hašiš) može potaknuti izrazitu agresivnost, poremećaj prosudbe i koordinacije.
- Ova kombinacija izuzetno je opasna u slučaju upravljanja motornim vozilima, i jedan od uzroka teških prometnih nesreća.
- Kanabis se dugo zadržava u tijelu, više nego alkohol, te može uzrokovati smetnje koordinacije i dva dana nakon konzumacije.

Sedativi i alkohol

- Ovisnici o benzodijazepinima koji uzimaju alkoholna pića mogu provocirati **epileptične napade** koji su teža komplikacija.
- Ova kombinacija može biti vrlo toksična.

Kokain i alkohol

- Miješanje alkohola i kokaina proizvodi u jetrima supstancu cocaethylene, koja osigurava intenzivniju i dugotrajniju euforiju.
- Ona je smrtonosnija nego sam kokain, zbog naglašene kardiotoksičnosti.

MDMA, psihostimulansi

- MDMA i psihostimulansi često se kombiniraju i sa halucinogenima (LSD) kao "klupske droge". Konzumenti često u sličnim tabletama uzimaju vrlo različite tvari.
- "Klupske droge" Osim poticajnog efekta, mogu izazvati i izrazitu sedaciju ("droga za silovanje")

Psihostimulansi i opijati

- Dugotrajnije uzimanje stimulansa može izazvati izrazitu razdržljivost, halucinacije neugodnog sadržaja i uznemirenost i tjeskobu.
- Zbog ovih nuspojava, korisnici mogu uzeti opijate da ih "smiri".
- Tada nastaje efekt cikličnog uzimanja "dizalica" i "spuštalica". Tolerancija na drogu raste.

Opasnosti kombiniranja droga

- Ako postoji kombinirana ovisnost opijata, sedativa i/ili alkohola, apstinencijske smetnje mogu biti znatno izraženije, a intoksikacija je češće smrtonosna.

Zaključak (1)

- Kombinacija droga može znatno povećati zdravstvene rizike zbog toksičnosti, većeg oštećenja organa, većeg rizika predoziranja, veće vjerovatnosti razvoja suicidalnog ponašanja i većih rizika pri upravljanju motornim vozilima.

Zaključak (2):

- Odvikavanje od kombinacije droga je otežano, jer su veći problemi sa ustezanjem, ponekad je potrebno odvikavati od sredstava jedno po jedno.
- Propisivanje psihoaktivnih lijekova uz kombinirane ovisnosti zahtjeva pojačani oprez.

Kontakt:

e-mail: dr@moravek.net

Web: <http://www.moravek.net>

Davor Moravek

Klinička Bolnica "Sestre Milosrdnice"

Klinika za psihijatriju

Vinogradska c. 29

10000 Zagreb, Croatia

